

Zde se nacházíme v severovýchodní části lázní u rybníka, který dříve sloužil jako koupaliště.

Voda zde vyvěrající je železitá. Dokladem toho je limonit (trojmocný vodnatý oxid železa) vznikající srážením železa na zemském povrchu. Limonit (též nazývaný bahenní ruda) vytváří na mírném svahu nízké kaskádovité terásy. Tyto útvary, terásy a kupy jsou přírodní zvláštností lázní Velká Roudka.

Vodstvo v okolí Velkých Opatovic

Území Velkoopatovicka náleží k povodí řeky Moravy, která se vlévá do Dunaje, jenž patří k úmoří Černého moře. V západní i východní vyvýšené části krajiny pramení několik potůčků, které se postupně na území Boskovické brázdy spo-

jují a odtékají severním směrem do Jevíčky, poté do Třebůvky, s ní do Moravy a nakonec do Černého moře.

Z okolních potoků je nejznámější Opatovický potok, jehož dřívější pojmenování Bitýška se již na novějších mapách neobjevuje. Pramení mezi Svarovém a Bezděčím a protéká zámeckým parkem. V oblasti Malé Haně je přítokem Opatovického potoka Uhřický potok.

Z vydatných pramenů z křídové oblasti východně od Březové nad Svitavou čerpá i skupinový vodovod. Složení a kvalita vody jsou velmi dobré.

ÚKOL pro děti a hravě dospělé:

Dokážete vyjmenovat alespoň pět známých českých lázní?

O zašlé slávě lázní ve Velké Roudce

(podle Dr. Aloise Bartoška)

Na okraji zalesněného údolí u Velké Roudky, připomínaného již v roce 1355, vyvěrají dva minerální prameny - Antonínův a známější Františkův. Jsou to sirmatoželezité kyselky, jejichž léčebný účinek byl dobře znám již v minulosti. Vedle stopových prvků obsahovaly značné množství

oxidu uhličitého a měly blahodárný účinek při léčení chorob plicních, kataru průdušek, žaludečních a střevních potíží, revmatických bolestech a působily též proti otýlosti.

Podle záznamů v kronice Velké Roudky byly lázně založeny majiteli borotínské panství již v roce 1805 a byly postupně dostavovány. V 19. století byl vybudován i největší lázeňský pobytový dům - jednopatrová Svornost (německy "Eintracht"), později ještě domy "Věra", "Marta"

a "Zdena". Když kapacita lázní nestačila, byli hosté ubytováni i v soukromí roudských občanů.

Vanové koupele, které měly až 14 kabinetů a sprch, poskytovaly léčbu pacientům především z bohatších vrstev. Sezona trvala od května do Borotínské pouti (poloviny

září) a vystřídalo se zde přibližně 500 hostů. Lázně bývaly navštěvovány až z Vídně, obzvláště poté, co cestu usnadnila nově vybudovaná železniční trať ze Skalice nad Svitavou do Velkých Opatovic (uvedena do plného provozu v roce 1908).

Upevnění zdraví a oddech nacházeli hosté i procházkami po okolních lesích. Pro obveselení všech hrávala v lázních hudba k poslechu i tanci. Mezi Roudkou a Borotínem bývaly pohodlné lesní cesty s besídkami a gloriety. Cesta vedoucí do Opatovic kolem potoka byla sypaná pískem. Byla to romantická procházka, kterou využívali i opatovičtí občané o nedělních svátečních "špacírech".

JSME ČÁSTÍ ZEMĚ - část 4

Roku 1885 vyzval americký prezident Franklin Pierce indiánský kmen Duwamishů, jenž žil ve státě Washington na severozápadě USA, aby prodal své území bílým osadníkům a usídlil se v rezervaci. Na požadavek, vybízející k činu dosud neslychanému, odpověděl náčelník Seattle touto řečí:

Pohled na vaše města v očích rudého muže bolí. Snad proto, že je rudý muž divoch a nic nechápe. Ve městech bělochů není žádné ticho. Žádné místo, kde je možné na jaře slyšet rozpukání listů nebo bzučení hmyzu. Ale možná mi to tak připadá jen proto, že jsem divoch a nerozumím tomu. Ten hluk se zdá být našim uším jenom urážlivým. Co ještě zbývá ze života, když není slyšet křik lelka nebo hádání žab v noci u rybníka? Jsem rudý muž a nerozumím tomu.

Indián má rád tiché šelestění větru, který hladí hladinu rybníka, vítr vyčištěný poledním deštěm nebo těžký vůni borovic. Vzduch je drahocenný pro rudého muže, neboť všechno sdílí ten samý dech. Zvíře, strom, člověk - ti všichni sdílí tentýž dech.

Zdá se, že bílý si nevšímá vzduchu, který dýchá; jako muž, který už mnoho dní umírá, je i on otupělý proti zápachu. Ale když vám prodáme svou zem, nesmíte zapomenout, že vzduch je nám drahocenný; že vzduch se dělí o svého ducha s veškerým životem, ve kterém je obsažen.

Vítr dal našim otcům první dech a přijme i jejich poslední. A vítr musí dát také našim dětem životní sílu. A jestliže vám prodáme svou zem, musíte si ji cenit jako zvláštní a posvěcenou, jako místo, kde i bílý muž cítí, že vítr sladce voní lučnými květinami.

Možná řešení: Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Luhačovice, Poděbrady, Kynžvart, Jáchymov, Jeseník...